

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Raspored rada kontrolora letenja
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	08.02.2017. godine, kontrola letenja
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	
Opis događaja:	Podnosilac izvještaja je naveo: "Raspored za mjesec februar 2017. godine nije u skladu sa Pravilnikom o radu glede odmora posle noćne smjene."
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. BHANSA je u skladu sa svojim internim procedurama sproveda istragu događaja. <p>Tokom istrage zaključeno je sledeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Smjenski rad operativnog osoblja u kontroli letenja nije u potpunosti organizovan na način da se u jednakom ritmu izmenjuje raspored zaposlenih u skladu sa relevantnim dokumentom. -Utvrđeno je da postoje slučajevi u kojima kontrolor vazdušnog saobraćaja, nije ostvario pravo na odmor od 48 sati neprekidno, u skladu s relevantnim dokumentom. -Utvrđeno je da grupa zaposlenika u kontroli letenja radi u smjenama od po 8 sati, dok se na istom rasporedu nalazi i grupa zaposlenika koja radi u smjenama od po 12 sati. -Analizom rasporeda smjena u periodu septembar 2016. godine – januar 2017. godine utvrđeno je 107 izmjena rasporeda, što predstavlja 21,4 izmjene rasporeda mesečno. Ovaj broj izmjena je kontradiktoran relevantnom dokumentu, po kojem raspored rada mora biti istaknut u Organizacionim jedinicama najkasnije do 15. u tekućem mjesecu za naredni mesec a u skladu s praksom, sledećeg meseca, kad raspored bude u primjeni, isti će biti promjenjen 21,4 puta. -Relevantni dokument definiše da se smjena može zamijeniti samo uz prethodno odobrenje neposredno nadređenog i to u slučajevima iznenadnog odsustva zaposlenika sa posla ili usled više sile. -Relevantni dokument predviđa mogućnost smanjenja odmora nakon noćne smjene ali ne manje od 24 časa, u izuzetnim slučajevima. Nije jasno definisano šta predstavljaju "izuzetni" slučajevi, te je utvrđena praksa izrade Mesečnog rasporeda u Odjelu za operacije sa smanjenim brojem sati (ispod 48h i 24h) za odmor nakon noćne smjene. <ol style="list-style-type: none"> 2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu događaja.
<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p>E3 u skladu s ESARR-om 2</p> <p>Ovaj događaj nije uticao na bezbjedno pružanje ATM usluga. Što se frekvencije tiče dešava se povremeno.</p>

Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)	<ul style="list-style-type: none"> - Termin "izuzetnim slučajevima" koji se spominje u poglavlju "Dio šesti – radno vrijeme", relevantnog dokumenta, potrebno je jasnije precizirati u cilju definisanja uslova pod kojima odmor kontrolora vazdušnog saobraćaja može trajati manje od 48h. - U cilju prevencije budućih događaja organizaciju smjena u kontroli letenja organizovati uvažavajući relevantni dokument. - Od strane ureda za sigurnost kontrole letenja utvrditi potrebu za sprovođenjem ciljanog pregleda sigurnosti zračne plovidbe, koji će se odnositi na raspored rada operativnog osoblja u kontroli letenja.
Prijedlog drugih mjera:	Nema
Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Enes Mujezinović,